

Daar
Geef
Je Om

Kijk voor meer informatie op daargeefjeom.nl

Alle informatie en mogelijkheden om te geven aan Cultuur

Cultuur
Daar Geef Je Om

Alle informatie en mogelijkheden
om te geven aan Cultuur

Daar
Geef
Je Om

Geven is ook een kunst

Cultuur staat bij u hoog in het vaandel. U hebt er een band mee. U geeft erom. U geniet ervan. En u zou willen dat anderen er evenveel genoeg aan beleven. Of dat nu als deelnemer is of als toeschouwer. Dat maakt u niet uit. U wilt uw passie graag overdragen. En uw band op een of andere wijze vormgeven. U levert dan ook graag een bijdrage. Om het fundament van een instelling te verstevigen. Het plezier te vergroten.

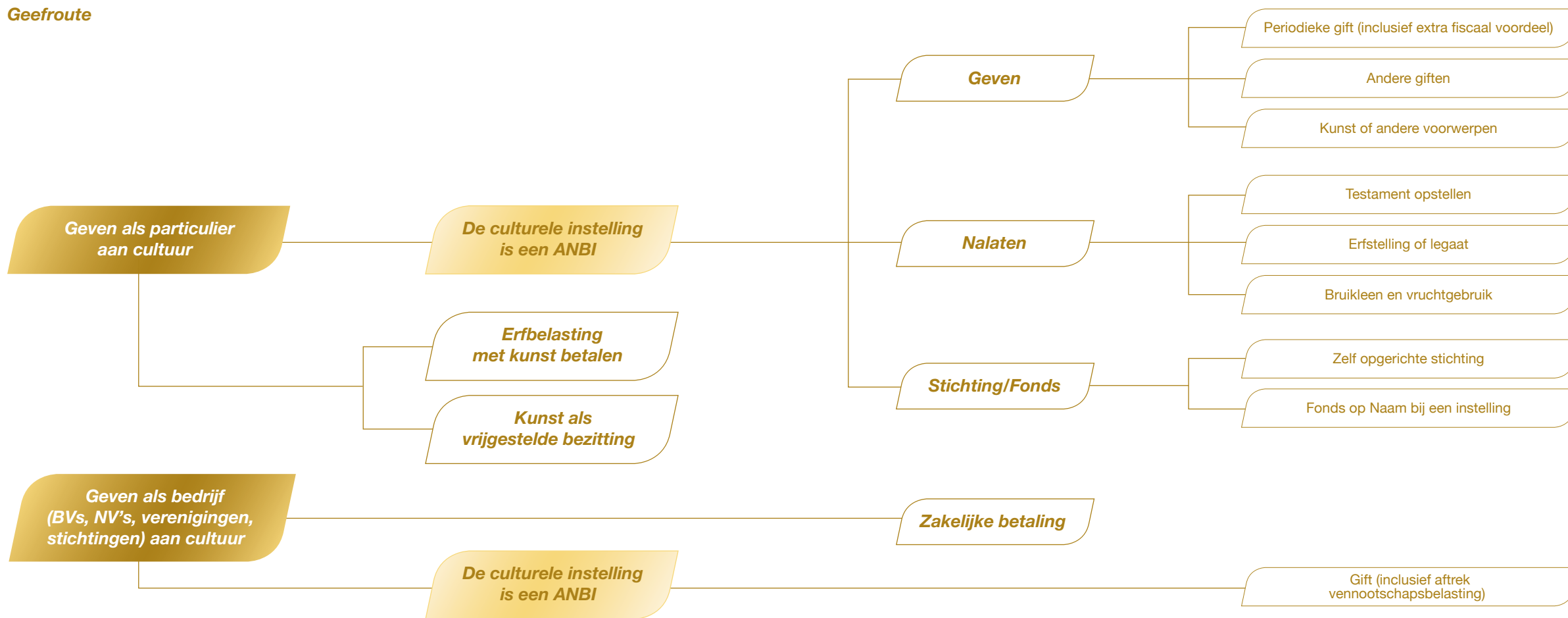
Wat u misschien niet weet, is dat geven op een fiscaal interessante wijze kan worden geregeld. In deze brochure leest u alles over de mogelijkheden en de manieren waarop dat voor u het meest interessant is.

Deze brochure is onderdeel van de campagne 'Cultuur, daar geef je om'.
Een initiatief van de Rijksoverheid in samenspraak met de Federatie.

Inhoud

Geefroute	8
Cultuur, daar geef je om	11
Geven als particulier aan cultuur	13
Nalaten	19
Oprichten fonds of stichting	21
Erfbelasting met kunst betalen	24
Kunst als vrijgestelde bezitting	27
Geven als bedrijf	28
Belastingregels algemeen nut beogende instellingen (ANBI's)	31

Geefroute

Cultuur, daar geef je om

Nederland kent een rijke traditie van particuliere vrijgevigheid en filantropie. Deze vrijgevigheid spreidt zich uit over een gevarieerd veld, van kerken en cultuur tot aan ontwikkelingshulp, gezondheidszorg, natuur en wetenschap. Het geven aan goede doelen is een oude traditie in onze samenleving. Sinds de jaren 90 is zowel de omvang als de diversiteit van de goede doelen sterk toegenomen.

Volgens het tweejaarlijks onderzoek Geven in Nederland van de Vrije Universiteit gaven burgers en bedrijven in 2009 € 4,7 miljard aan goede doelen (circa 0,8% van het bruto binnenlands product). Hiervan gaat een relatief gering deel, namelijk 10% (€ 454 miljoen) naar cultuur. Met de Geefwet is een aantal fiscale maatregelen genomen om het geefgedrag aan culturele ANBI's verder te stimuleren. De Geefwet is per 1 januari 2012 in werking getreden.

Naast algemene informatie treft u in dit boekje ook informatie aan over de fiscale voordelen van geven aan culturele instellingen met een ANBI-status. Hierin zijn de meest recente wijzigingen verwerkt.

Transparantie en vertrouwen

Particulieren en ondernemers die geven aan cultuur moeten er op kunnen vertrouwen dat hun giften goed besteed worden. Het transparant maken van prestaties van filantropische instellingen helpt om het vertrouwen in de sector te bevorderen. Daarom werken de ministeries van Veiligheid en Justitie en van Financiën aan een moderne visie op transparantie en toezicht in nauwe samenwerking met de filantropische sector.

Het idee achter deze visie is dat er door de sector concrete instrumenten ontwikkeld worden, zoals:

- De realisatie van één keurmerkstelsel dat herkenbaar is voor burgers en bedrijven en toegankelijk is voor alle fondsenwervende instellingen. Dit keurmerkstelsel kan in de toekomst een rol spelen bij de toekenning van de ANBI-status;
- Gedragscodes voor good governance, beloningen en maatschappelijke prestaties van alle aangesloten organisaties in de filantropische sector. Naar verwachting zal in het vierde kwartaal van 2013 een gedragscode gereed zijn.

Geven als particulier aan cultuur

Geven kan op vele manieren, en afhankelijk van de gemaakte keuzen, betaalt de overheid mee. Een gift vindt plaats tijdens het leven. Het kan om geld gaan, maar ook om andere vermogensbestanddelen, bijvoorbeeld kunstvoorwerpen. Een gift wil zeggen dat er geen directe tegenprestatie tegenover de vrijwillige bijdrage staat.

Giften kunnen onder bepaalde voorwaarden aftrekbaar zijn voor de belasting. Een ander voordeel is dat de ontvangende culturele instelling (indien deze de ANBI-status heeft of een SBBI is) geen schenkbelasting hoeft te betalen, hoe groot uw schenking ook is. Dit betekent dat uw volledige gift ten goede komt aan de kunst en cultuur.

Periodieke gift

Zogenoemde periodieke giften zijn volledig aftrekbaar van het inkomen voor de inkomstenbelasting. Wel gelden er speciale voorwaarden. U moet in een notariële ‘akte van schenking’ laten vastleggen dat u ten minste vijf jaar achtereenvolgens minimaal eenmaal per jaar een vast bedrag geeft aan een bij de Belastingdienst geregistreerde culturele instelling met de ANBI-status of aan een vereniging met ten minste 25 leden. De giften moeten uiterlijk eindigen bij uw overlijden. U mag in de notariële akte ook laten vastleggen dat de giften eindigen als de instelling de ANBI-status verliest of failliet gaat. Een periodieke schenking kan in feite ook binnen vier jaar en een maand gegeven worden: bijvoorbeeld december van jaar 1, dan in december van jaar 2, 3, 4, en 5.

In sommige gevallen nemen culturele instellingen de kosten en het regelen van een notariële akte van u over. U kunt dan volstaan met het insturen van een volmacht, die soms van de

website van de instelling kan worden gedownload en een kopie van uw identiteitsbewijs. De culturele instelling zorgt vervolgens voor de notariële akte. Vaak kan dit al bij een gift van meer dan € 200,- per jaar. Informeert u naar deze mogelijkheid bij de instelling van uw keuze. Periodiek geven kan overigens ook plaatsvinden via een fonds, zoals een Fonds op Naam. Deze mogelijkheid komt verderop in deze brochure aan bod.

Extra fiscaal voordeel bij geven aan cultuur

Een gift aan een culturele instelling met ANBI-status gaat tijdelijk een extra belastingvoordeel opleveren in de inkomstenbelasting en de vennootschapsbelasting.

Een belastingplichtige in de inkomstenbelasting mag namelijk 1,25 keer het bedrag van de gedane gift in aanmerking nemen voor de giftenaftrek. Deze extra aftrek wordt toegepast over maximaal € 5.000,- van de aan culturele instellingen gedane gift. Waarbij een maximum geldt van € 1.250,-. Deze extra giftenaftrek geldt met ingang van het belastingjaar 2012. De aangifte inkomstenbelasting over 2012 doet men in 2013.

VOORBEELD: Bij een periodieke schenking (bij notariële akte gedurende ten minste vijf jaar) mag u jaarlijks het gehele bedrag van de schenking aftrekken. Stel, u schenkt € 1.000,- per jaar aan een culturele instelling met ANBI-status. Dan mag u dit bedrag verhogen tot 125%, dus tot € 1.250,-, voor de aftrek voor de inkomstenbelasting. Valt u in het toptarief van 52%? Dan krijgt u per 2012 van elke geschonken € 1.000,- maar liefst € 650,- van de fiscus terug (52% van € 1.250,-). Een gift van € 1.000,- kost u dan nog maar € 350,- (normaal € 480,- zonder multiplier). U kunt er voor kiezen € 250,- extra aan de cultuur te schenken, zonder dat het u iets extra kost als gevolg van het extra fiscale voordeel.

Voor de vennootschapsbelasting geldt dat 1,5 keer het bedrag van de gedane gift in aftrek mag worden gebracht. Meer informatie is te vinden bij Giftenaftrek voor ondernemingen in de vennootschapsbelasting op pagina 27.

Gewone giften

Giften die niet voldoen aan de eisen voor een periodieke gift, bijvoorbeeld omdat deze niet in een notariële akte zijn vastgelegd of niet over minimaal 5 jaar zijn verdeeld, worden ‘gewone giften’ genoemd. Dit kan een jaarlijkse gift zijn die u als donateur of vriend spontaan doet of een gift ter gelegenheid van een bijzondere activiteit. Ook deze giften kunnen aftrekbaar zijn, maar hiervoor gelden meer voorwaarden dan voor periodieke giften. De in een jaar gedoneerde ‘gewone giften’ zijn aftrekbaar voor zover deze in totaliteit meer bedragen dan € 60,- of – als dat meer is – 1% van het verzamelinkomen. Tevens geldt voor de aftrekbaarheid van deze giften een maximum van 10% van dat inkomen. Bij fiscale partners geldt dat zij hun gewone giften en hun verzamelinkomens moeten samenvoegen. U moet gewone giften bovendien kunnen bewijzen met schriftelijke stukken. Het dagafschrift van bank of giro waarop de gift staat vermeld, is in de meeste gevallen voldoende bewijs voor de Belastingdienst. Ook voor deze giftenaftrek geldt dat u het bedrag van de gift met 25% mag verhogen indien de culturele instelling een ANBI is. Ook het maximum wordt met die verhoging verhoogd.

Kunst of andere voorwerpen geven

Vele voorwerpen in musea, archieven en bibliotheken zijn geschonken. Als u een kunstwerk, archief of muziekinstrument schenkt, is dat een gift in natura. De marktwaarde van het

geschonken voorwerp bepaalt dan de omvang van de gift en dus de hoogte van uw aftrekpost. Bij het geven van kunst met een hoge waarde is het raadzaam de hulp van een taxateur en een notaris in te roepen en om – eventueel in samenspraak met een belastingadviseur – voorafgaand aan de gift hierover overeenstemming te bereiken met de Belastingdienst. Omdat de waarde van een kunstwerk vaak al snel het aftrekplafond voor gewone giften overstijgt, kunt u een groter fiscaal voordeel behalen als u hier een periodieke gift van maakt. Dan ondervindt u bovendien geen nadeel van de drempel die voor gewone giften geldt. Als u bijvoorbeeld een collectie wilt geven, dan kunt u in de notariële akte vastleggen dat elk jaar een evenredig gedeelte van de collectie in eigendom over gaat. Gaat het om een enkel kunstwerk, boek of archiefstuk dan kunt u het eigendomsrecht jaarlijks in gelijke gedeelten laten overgaan naar het museum, het archief of de bibliotheek.

Het is verstandig om in uw testament op te nemen dat u het restant van de gift aan de culturele instelling legateert in het geval van uw voortijdig overlijden. Dit voorkomt problemen voor uw nabestaanden en de instelling. Voor uw nabestaanden is dit legaat echter niet aftrekbaar voor de inkomstenbelasting.

VOORBEELD: Als u een kunstwerk ter waarde van € 300.000,- wilt schenken aan een museum dat de ANBI-status heeft, kunt u hiervan met een notariële akte een meerjarige periodieke gift maken, waarbij u 5 jaren achtereen een fiscale aftrekpost van € 60.000,- geniet. Indien de ANBI als culturele instelling is aangemerkt, is de multiplier van toepassing.

Nalaten

Naast uw familieleden kunt u in uw testament goede doelen, zoals culturele instellingen, opnemen. De culturele instellingen kunt u dan tot (mede-)erfgenaam of legataris benoemen. Een culturele instelling die de ANBI status heeft, betaalt over deze verkrijging geen erfbelasting. Hierdoor komt (dit deel van) uw nalatenschap volledig ten goede aan kunst en cultuur.

Testament opstellen

Wanneer u specifieke wensen hebt over de verdeling van uw nalatenschap, dient u deze door een notaris vast te laten leggen in een testament.

Erfstelling of legaat

U kunt in uw testament kiezen tussen een erfstelling en legaat voor een culturele instelling. Erfstelling is de optie waarbij de culturele instelling een erfdeel ontvangt, dus een bepaald deel of percentage van uw nalatenschap. De omvang van de verkrijging hangt in dit geval af van het totaal nagelaten vermogen. Een culturele instelling zal een erfdeel van een nalatenschap alleen aanvaarden wanneer de nalatenschap positief is en hier geen voorwaarden aan verbonden zijn (zoals het permanent op zaal moeten tentoonstellen van een kunstwerk) die het voor de instelling onaantrekkelijk maken om het erfdeel te aanvaarden. In uw testament kunt u precies omschrijven welk deel van uw erfenis voor welke culturele instelling bestemd is.

Een legaat houdt in dat u een bepaald bedrag in geld of een goed (zoals een huis of een waardevol schilderij) nalaat aan een instelling. Via een legaat kunt u in uw testament zelf omschrijven wat u van uw erfenis wenst na te laten aan een culturele instelling. Over specifieke inboedelgoederen kan bij codicil worden beschikt. Notarissen kunnen u over de details informeren.

Bruikleen en vruchtgebruik

Een andere optie is uw vermogen in bruikleen of in vruchtgebruik te geven. Dit kunt u ook al tijdens uw leven doen. U kunt vervolgens bij testament vastleggen dat uw vermogen eigendom wordt van uw erfgenamen, maar dat het gebruik of het rendement uit dit vermogen gedurende een door u vastgestelde periode ten goede komt aan een culturele instelling. Het overleg met de erfgenamen kan veel tijd kosten en de instelling loopt het risico dat het bruikleen na een aantal jaren wordt ingetrokken, terwijl in de tussentijd wel kosten zijn gemaakt. Voor de culturele instelling verdient het daarom de voorkeur om de volledige eigendom van een kunstwerk na te laten.

Oprichten fonds of stichting

Een van oudsher in Nederland veel voorkomende manier om cultuur te ondersteunen, is door het oprichten van een fonds of stichting. Dit kan een zelf opgerichte, onafhankelijke stichting of fonds zijn, maar een fonds kan ook worden ondergebracht bij een bestaande instelling of fonds.

Zelf opgerichte stichting

U kunt een deel van uw vermogen onderbrengen in een onafhankelijke door u zelf op te richten stichting. De stichting moet worden opgericht bij notariële akte. Wanneer de stichting door de Belastingdienst als algemeen nut beogende instelling (ANBI) is geregistreerd, is deze transactie vrij van schenkbelasting. U bepaalt zelf de doelstelling van de stichting. Een notaris of belastingadviseur kan u informeren over de stichtingsakte, statuten en reglementen, bestuurders en hun verantwoordelijkheid en dergelijke.

Fonds op Naam bij een instelling

Steeds meer culturele instellingen (met ANBI-status) en grote fondsen bieden de mogelijkheid een Fonds op Naam op te richten dat wordt ondergebracht in de instelling zelf of bij een steunstichting. Vaak wordt hieraan een minimumbedrag gekoppeld, bijvoorbeeld € 50.000,-. U mag als oprichter de naam en de bestemming van het fonds bepalen. Natuurlijk moet de bestemming wel passen binnen de doelstelling van de instelling waar het fonds is ondergebracht. Het fonds of de culturele instelling zorgt ervoor dat het geld besteed wordt aan het specifieke doel en draagt zorg voor de administratieve afhandeling.

Zo profiteert u als oprichter van een Fonds op Naam van de kennis en ervaring van de culturele instelling, zonder zorgen over organisatorische en administratieve zaken. Een Fonds op Naam kan zowel bij leven als bij testament opgericht worden. Voor het oprichten van een Fonds op Naam is een notariële akte niet nodig tenzij er geschonken wordt boven de geefdrempel. Het oprichten van een Fonds op Naam waarbij giften aan een culturele instelling worden gedaan in de vorm van periodieke giften is fiscaal het aantrekkelijkst, omdat u dan volledige aftrek voor de inkomstenbelasting geniet. Het fonds moet dan wel de ANBI-status hebben.

Erfbelasting met kunst betalen

De Nederlandse staat hecht er veel waarde aan dat kunst met grote betekenis voor het erfgoed behouden blijft voor de Nederlandse samenleving. Als een verzamelaar overlijdt en de nalatenschap deels bestaat uit kunstvoorwerpen, dan is het voor de erfgenamen soms moeilijk om tijdig grote geldsommen aan erfbelasting te voldoen.

Daarom heeft de overheid het mogelijk gemaakt dat erfgenamen de erfbelasting kunnen voldoen met nagelaten voorwerpen met een nationaal cultuurhistorisch of kunsthistorisch belang. Dit kan kunst zijn, maar ook een archiefstuk of persoonlijke bezittingen.

Het schilderij Bloeiend boompje I (1921) van Bart van der Leek is op deze wijze in museum Kröller-Müller terechtgekomen.

Het moeten wel bijzondere objecten zijn: ze moeten op de lijst van beschermde voorwerpen staan die is opgesteld vanwege de Wet tot behoud van cultuurbezit of volgens de criteria van deze wet onvervangbaar en onmisbaar zijn. Als dat niet het geval is, kunnen de voorwerpen toch in aanmerking komen om als betaling te dienen, indien zij van groot nationaal cultuurhistorisch of kunsthistorisch belang zijn vanwege hun attractiewaarde, artistieke waarde, herkomstwaarde, ensemblewaarde of documentatiewaarde. Een speciale commissie beoordeelt of voorwerpen voor deze regeling in aanmerking komen.

De erfgenamen krijgen een korting (kwijtschelding) van 120% van de waarde van de voorwerpen op de te betalen erfbelasting. Deze kwijtschelding van 120% van de waarde is bedoeld om erfgenamen te stimuleren de objecten over te dragen aan de Staat in plaats van deze te verkopen op een veiling of in het buitenland. Uiteraard bedraagt de korting niet meer dan de verschuldigde erfbelasting.

De objecten die Nederland via deze regeling verwerft, worden onderdeel van de Collectie Nederland. De Staat kan de kunstwerken vervolgens in bruikleen geven aan een museum of een archief. In de praktijk is het gebruikelijk dat als een instelling het verzoek heeft ondersteund om met een bepaald object de erfbelasting te mogen betalen, de Staat het kunstwerk aan dit museum in bruikleen geeft omdat het goed past in de collectie van dat museum. Het is overigens raadzaam dat als u een beroep wilt doen op deze regeling, vooraf te overleggen met een museum dat interesse zou kunnen hebben in het kunstvoorwerp.

VOORBEELD: Stel, in een nalatenschap bevindt zich een kunstvoorwerp met een waarde van € 100.000,-. De erfbelasting over de totale nalatenschap bedraagt € 120.000,-. De overdracht van het kunstvoorwerp aan de Staat komt, indien het voorwerp voor de regeling wordt geaccepteerd, in aanmerking voor de kwijtscheldingsregeling. In dit geval is de totale erfbelastingsschuld voldaan.

Kunst als vrijgestelde bezitting

Een kunstwerk dat u zonder beleggingsdoel bezit en dat bij u in persoonlijk gebruik is, bijvoorbeeld een schilderij dat bij u thuis hangt, is vrijgesteld voor de inkomstenbelasting. U hoeft hierover dan ook geen 1,2% vermogensrendementsheffing in box 3 te betalen. Ook het (met winst of verlies) verkopen van een dergelijk kunstwerk is niet belast.

Zodra u actief handelt in kunst, kan het zijn dat u als ondernemer of resultaatgenieter wordt aangemerkt en dient u over de winst maximaal 52% belasting te betalen. Onkosten zijn in dat geval wel weer aftrekbaar. Ook kan de in rekening gebrachte btw als voorheffing in mindering worden gebracht op de over de verkoopopbrengst verschuldigde btw. Dit is een complex fiscaal terrein waarover u specialistische informatie kunt inwinnen bij belastingadviseurs.

Als de Belastingdienst aannemelijk kan maken dat u als particulier de kunst als belegging bezit, is dit wel een vermogensbestanddeel waarover u geacht wordt een rendement te genieten voor box 3. Dan moet u per jaar 30% vermogensrendementsheffing betalen over het fictieve rendement op dat vermogensbestanddeel. Het fictieve rendement bedraagt 4% van de waarde van het kunstwerk per 1 januari. Effectief betaalt u derhalve 1,2% vermogensrendementsheffing over de waarde per 1 januari van het kalenderjaar.

Als u de kunst aan een museum uitleent, is deze niet meer in persoonlijk gebruik. U hoeft dan geen vermogensrendementsheffing te betalen, mits u de kunst niet als belegging bezit. Voor deze uitgeleende kunst bestaat namelijk een speciale vrijstelling.

Geven als bedrijf

Ook bedrijven hebben fiscaal voordeel van het schenken aan culturele instellingen. Er moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Twee soorten belasting spelen een rol: de vennootschapsbelasting en de omzetbelasting.

Zakelijke betaling

Over het algemeen zal een bedrijf een zakelijk belang hebben bij een betaling. Dat is bijvoorbeeld het geval als er sprake is van een concrete tegenprestatie, zoals bij sponsoring. Ook als er geen concreet aanwijsbare tegenprestatie is, maar het bedrijf wel een zakelijk belang heeft bij de betaling, kan er mogelijk sprake zijn van een zakelijke betaling. Per geval zal aan de hand van de feiten en omstandigheden moeten worden beoordeeld of het om zakelijke kosten of een gift gaat. Dit laatste is van belang omdat zakelijke betalingen als normale kostenpost volledig aftrekbaar zijn voor de vennootschapsbelasting, zonder drempel of maximum. De betaling heeft dus het karakter van een bedrijfslast.

Als er sprake is van een directe tegenprestatie, zoals bij sponsoring, moet de culturele instelling overigens omzetbelasting in rekening brengen, welke voor het bedrijf meestal aftrekbaar is. Als de culturele instelling als btw-ondernemer echter is vrijgesteld van btw-belastingplicht, kan onder voorwaarden gebruikgemaakt worden van een faciliteit op grond waarvan geen btw in rekening hoeft te worden gebracht. Daarbij gelden bepaalde omzetgrenzen. Ook is er btw verschuldigd als vrijkaarten, speciale activiteiten of andere prestaties worden afgesproken. Vaak worden dit soort afspraken tussen een bedrijf en een culturele instelling vastgelegd in een sponsorovereenkomst. Het is uiteraard altijd mogelijk om naast de afspraken in de sponsorovereenkomst nog andere bijdragen te verstrekken.

VOORBEELD: Een bedrijf betaalt een bedrag van € 5000,- (excl. btw) aan een culturele instelling (met een ANBI-status). In ruil daarvoor wordt de naam van het bedrijf vermeld in een aantal publicaties van de instelling. De betaling is aftrekbaar van de grondslag voor de vennootschapsbelasting (maximaal 25%). De nettokosten bedragen dan € 3.750,-. De culturele instelling moet omzetbelasting (btw) in rekening brengen over € 5.000,- en factureert 19% extra. In dit geval is dat € 950,-. Voor een bedrijf is btw in veel gevallen aftrekbaar.

Gift

Als een bedrijf een niet-zakelijke betaling aan een ANBI verricht kan het bedrijf mogelijk een beroep doen op de giftenaftrek. Deze aftrek bedraagt maximaal 50% van de fiscale winst per jaar met een maximum van € 100.000,-.

Giftenaftrek voor ondernemingen in de vennootschapsbelasting

BV's, NV's, verenigingen en stichtingen kunnen giften aan ANBI's aftrekken voor de vennootschapsbelasting. Met ingang van 1 januari 2012 geldt voor de giftenaftrek een aftrekpercentage van 50% van de winst, met een maximum van € 100.000,-.

Ook voor de vennootschapsbelasting geldt dat bij giften aan culturele instellingen 1,5 keer het bedrag van de gedane gift in aftrek mag worden gebracht. Net als in de inkomstenbelasting geldt dat deze extra aftrek mag worden toegepast over maximaal € 5.000,- van de aan culturele instellingen gedane giften.

Deze extra giftenaftrek kan voor het eerst worden aangegeven bij de aangifte over het belastingjaar 2012. Deze aangifte doet men in 2013.

VOORBEELD 1

Gift aan culturele ANBI	€ 2.000,-	
Verhoging 50%	€ 1.000,-	+
Aftrekbaar bedrag	€ 3.000,-	

VOORBEELD 2

Gift aan culturele ANBI	€ 7.000,-	
Verhoging 50% maar maximaal € 2.500,-	€ 2.500,-	+
Aftrekbaar bedrag	€ 9.500,-	

Belastingregels algemeen nut beogende instellingen (ANBI's)

Giften zijn in de inkomsten- en vennootschapsbelasting aftrekbaar als zij zijn gedaan aan een algemeen nut beogende instelling (ANBI). Aftrek is alleen mogelijk als de bedoelde instellingen door de Belastingdienst als ANBI zijn aangemerkt. Vereist wordt dat de instelling is gevestigd in het Koninkrijk, een andere lidstaat van de EU, of een aangewezen mogendheid.

Voor instellingen die niet in een van deze landen zijn gevestigd, is er de mogelijkheid om een verzoek in te dienen tot het krijgen van de ANBI-status. De instellingen die de Belastingdienst heeft aangewezen als ANBI kunnen gebruikmaken van de fiscale voordelen wanneer er giften gedaan worden. Om als ANBI te worden aangewezen, moet de instelling een beschikking aanvragen bij de Belastingdienst.

Wettelijke invulling van het ANBI begrip

Om duidelijker te maken wat onder 'algemeen nut' wordt verstaan voor het ANBI-begrip, is de definitie daarvan nu in de Algemene wet inzake rijksbelastingen opgenomen. In de wettelijke definitie is sprake van een ANBI als een instelling uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen nut beoogt en voldoet aan een aantal bijkomende voorwaarden. Daarnaast is duidelijk geformuleerd welke instellingen zich niet kunnen kwalificeren als ANBI. Een vennootschap met in aandelen verdeeld kapitaal, een coöperatie, een onderlinge waarborgmaatschappij of een andere instelling waarin bewijzen van deelgerechtigdheid kunnen worden genomen, kan zich niet als ANBI kwalificeren.

Fiscale voordelen ANBI's op een rijtje

Bij een inzet van minimaal 90% voor een algemeen nuttig doel:

- Een ANBI hoeft geen erfbelasting of schenkbelasting te betalen over erfenissen en schenkingen die de ANBI ontvangt in het kader van het algemeen belang.
- Uitkeringen die een ANBI doet in het algemeen belang zijn vrijgesteld van schenkbelasting.
- Als een instelling door de Belastingdienst is aangewezen als ANBI, kan een donateur giften van de inkomsten- of vennootschapsbelasting aftrekken (binnen de daarvoor geldende regels).

Enkele voorwaarden ANBI-status

- De instelling moet rechtstreeks het algemeen belang dienen (meer dan 90%).
- De instelling mag geen winstoogmerk hebben.
- Een natuurlijk persoon mag niet over het vermogen van de instelling kunnen beschikken alsof het zijn eigen vermogen is.
- De instelling mag niet meer vermogen aanhouden dan redelijkerwijs noodzakelijk is voor de continuïteit.
- De instelling moet beschikken over een actueel beleidsplan.
- De bestuursleden mogen slechts een vergoeding voor gemaakte kosten en een niet-bovenmatig vacatiegeld ontvangen.
- De instelling en de mensen die daar rechtstreeks bij betrokken zijn, moeten voldoen aan de integriteitseisen: zij mogen in de afgelopen vier jaar niet zijn veroordeeld voor het aanzetten tot haat, aanzetten tot geweld of het gebruik van geweld.
- De kosten van beheer moeten in redelijke verhouding staan tot de bestedingen.
- De instelling heeft een administratieplicht.

Verhoging winstdrempel vennootschapsbelasting

Tot 1 januari 2012 konden lichamen waarbij het algemeen maatschappelijk of sociaal belang op de voorgrond stond, onder voorwaarden een beroep doen op een vrijstelling van vennootschapsbelasting voor zover de jaarlijkse winst niet boven de € 7.500,- uitkwam. In de Geefwet is deze vrijstellingsbepaling versoepeld.

Ten eerste is de winstgrens – het bedrag waar de jaarlijkse winst onder of gelijk aan moet blijven om een beroep op de vrijstelling te kunnen doen – verhoogd van € 7.500,- naar € 15.000,- per jaar, dan wel € 75.000,- over het jaar zelf en de vier voorgaande jaren tezamen. Door deze wijziging zullen onder meer goededoelenorganisaties die in een jaar maximaal € 15.000,- winst hebben genoten minder administratieve en financiële lasten hebben. Ten tweede is de eis dat het algemeen maatschappelijk of sociaal belang op de voorgrond moet staan, komen te vervallen. De vrijstelling staat nu open voor alle stichtingen en verenigingen die aan de andere voorwaarden voldoen.

Keuzemogelijkheid integrale belastingplicht

Het is voor ANBI's die zijn aangemerkt als culturele instelling mogelijk om te kiezen voor integrale belastingplicht in de vennootschapsbelasting. Zo kan een stichting waarin een museum is ondergebracht een vermogen hebben dat gesplitst is in een onbelast niet-ondernemingsgedeelte en een belast ondernemingsgedeelte. Bijvoorbeeld het museum enerzijds en de museumwinkel anderzijds. Wanneer het museum een exploitatietekort heeft en de museumwinkel winst geniet, mag dit met elkaar verrekend worden.

Verrekening van een exploitatietekort met behaalde winst levert een lagere belastbare winst op. Daarnaast kan de culturele instelling zo eerder gebruikmaken van de winstvrijstelling

in de vennootschapsbelasting als die winst maximaal € 15.000,- op jaarbasis bedraagt. Het verzoek voor integrale belastingplicht kan gedaan worden bij de inspecteur en wordt door middel van een beschikking verleend. Deze geldt voor een periode van minimaal 5 jaar.

Versoepeling herbestedingsreserve

Het is mogelijk dat onder andere culturele instellingen en stichtingen die een sociaal belang behartigen, ongewild geconfronteerd worden met belastingheffing. Dit zou zich kunnen voordoen wanneer zij overschotten in het ene jaar behalen, terwijl die geormerkt zijn voor specifieke investeringen in een volgend jaar. Ter voorkoming hiervan kent de wet de mogelijkheid een herbestedingsreserve te vormen. De voorwaarden waaronder zo'n reserve kan worden gevormd, worden versoepeld voor lichamen die een sociaal belang behartigen en de winst voor 70% behalen met behulp van vrijwilligers en voor ANBI's die zijn aangemerkt als culturele instelling. Zij mogen hun winst voor belastingheffing reserveren in een bestedingsreserve. Deze gereserveerde winsten moeten dan binnen vijf jaar worden besteed.

Het toevoegen van (een deel van) de winst aan de bestedingsreserve levert uitstel van vennootschapsbelastingheffing op. Wanneer de bestedingsreserve volledig wordt besteed, kan dit zelfs tot afstel van belastingheffing leiden.

Aftrekbaarheid vrijwilligersvergoeding

Wanneer een vrijwilliger bij een goededoelenorganisatie werkt die in het bezit is van de ANBI status ontvangt hij soms een vergoeding. Het gebeurt dat deze vrijwilliger vervolgens uit vrijgevigheid afziet van deze vergoeding. In feite doet hij daarmee een gift aan de betreffende organisatie. Onder bepaalde voorwaarden is deze gift aftrekbaar. Die voorwaarden staan in de Wet inkomstenbelasting 2001.

De gift is voor de vrijwilliger aftrekbaar in de aangifte inkomstenbelasting, als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- De organisatie verklaart dat de vrijwilliger recht heeft op de vergoeding.
- De organisatie is bereid en in staat om de vergoeding uit te betalen.
- De vrijwilliger kan aanspraak maken op die vergoeding en heeft de vrijheid daarover te beschikken.
- Hij ziet af van de vrijwilligersvergoeding die hij daadwerkelijk had kunnen krijgen.

Daarnaast is het mogelijk om in bepaalde gevallen gebruik te maken van de giftenaftrek als wordt afgezien van de vergoeding voor gemaakte kosten of geen vergoeding wordt ontvangen voor bepaalde kosten die normaliter worden vergoed.

Negatieve giftenaftrek

Iemand doet een herroepelijke gift en maakt in zijn aangifte inkomstenbelasting gebruik van de giftenaftrek. Hiermee verlaagt hij zijn belastbare inkomen. In het volgende jaar besluit hij zijn gift te herroepen. De gift is daarmee feitelijk niet gedaan en hij heeft ten onrechte het vorige jaar genoten van de giftenaftrek. Om die ten onrechte genoten giftenaftrek terug te nemen, is er een negatieve giftenaftrek geïntroduceerd. De gift moet in het jaar van terugontvangst weer bij het inkomen worden opgeteld.

Tot slot

Fiscale faciliteiten geven de mecenas een steuntje in de rug. Het is echter vooral erg leuk om te geven aan cultuur. Geven is ook een kunst. U hebt een passie voor cultuur en u bent in de gelegenheid om iets extra's te doen. Waar iedereen z'n voordeel mee kan doen. Organisaties, instellingen, deelnemers, toeschouwers. U.

Geven. Want je geeft erom, daarom geef je.
Wij hopen dat deze brochure hieraan een bijdrage kan leveren.

Voor een persoonlijk advies raden wij u aan contact op te nemen met een notaris of een belastingadviseur. Voor algemene informatie kunt u terecht bij de Belastingdienst.

Kijk voor meer informatie op:
www.belastingdienst.nl/giften of www.daargeefjeom.nl.

Colofon

Tekst: Het ministerie van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap, in afstemming
met het ministerie van Financiën,
de Belastingdienst, de Federatie Cultuur
en het ministerie van Veiligheid en Justitie.

Vormgeving: JWT Amsterdam

Uitgave: augustus 2012

2e uitgave: oktober 2012

Vanaf 1 januari 2012 geldt voor donateurs van culturele ANBI's een extra giftenaftrek, deze wordt beschreven in deze uitgave. Deze extra giftenaftrek moet nog worden goedgekeurd door de Europese Commissie. Wij verwachten eind 2012 hierover meer duidelijkheid. Na goedkeuring van de maatregel hebben donateurs van culturele ANBI's recht op de extra giftenaftrek, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2012.

Deze brochure is onderdeel van de campagne 'Cultuur, daar geef je om'.
Een initiatief van de Rijksoverheid in samenspraak met de Federatie Cultuur.